

26.4.2016

MJ/3

§ 36

Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö vuoden 2015 arviointikertomuksesta

HEL 2015-005412 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa tarkastuslautakunnalle esittelyn mukaisen lausunnon.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 13.4.2016 (41 §) vuoden 2015 arviointikertomuksen. Kuntalain (410/2015) ja Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.1 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Tarkastuslautakunta pyytää 11.5.2016 mennessä kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa kertomuksen kohdista 2.1, 5.2 ja 5.14.

2.1 Tarkastuslautakunnan vuonna 2013 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen ja lautasekä johtokuntien tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ryhtyvät toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta.

Kaupunginmuseon johtokunta arvioi, että kaupunkitasoisia suosituksia on kattavasti noudatettu kaupunginmuseossa. Esim. tilankäytön tehostamisen tavoitetta on toteutettu jo vuodesta 2010 alkaen luopumalla 5 museopisteestä ja samalla tavoin ylläpitoa vaatineesta katumuseosta, sekä keskittämällä vuodesta 2015 alkaen kokoelmia ja verstastoimintaa kaupunginmuseon 3 toimipisteestä ja taidemuseon 1 toimipisteestä museoiden yhteiseen kokoelma- ja konservointikeskukseen. Taloudellisesta tehokkuudesta puolestaan kertoo Helsingin kaupunginmuseon poikkeuksellisen alhainen €/asukas – mittari, joka on selkeästi matalampi kuin muilla suurilla kaupungeilla. Siitä tarkemmin kohtaan 5.14 annetussa vastauksessa.

5.2 Tuloksellisuuden mittaaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginmuseon, kulttuurikeskuksen, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee tehdä mittareiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä keskenään samankaltaisten palvelujen osalta.

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa, että kukin mainituista virastoista tuottaa hyvin omankaltaisiaan palveluja, joita ei ole kaikilta osiltaan mahdollista yhteismitallistaa. Keväällä 2015 käynnistetty kaupungin johtamisjärjestelmän uudistushanke tuonee tähän kuitenkin muutoksia tiivistäen jatkossa toimialan yhteistyötä, jolloin muutospäätösten mukaisesti on tarkoituksenmukaista ryhtyä yhdessä työstämään myös mittaristoa. Kaupunginmuseo on juuri valmistellut osaltaan tuottavuusmittaristonsa uusimista, ja tehnyt täten toivottavasti pohjatyötä asian yhteisellekin työstölle.

5.14 Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee käynnistää suurten kaupunkien välinen yhteistyö kulttuuritoimen palvelujen vertailemiseksi siten, että toiminnan sisältö, kustannuslaskennalliset ja palvelujen organisoinnista johtuvat eroavuudet tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa, että Helsingin kaupunginmuseon osalta palvelujen yksikkökustannukset eivät suinkaan ole muita kuntia korkeammat, vaan päinvastoin. Helsingin kaupunginmuseon toiminta on erittäin kustannustehokasta, yksikkökustannukset ovat huomattavasti alhaisemmat kuin muiden suurimpien kaupunginmuseoiden.

Museovirasto vastaa Suomen museokentän vuosittaisesta tilastoinnista. Museotilastosta saadaan yhteismitallisia tilastotietoja ja tunnuslukuja koko maan päätoimisesti ja ammatillisesti hoidetuista museoista ja

sitä hyödynnetään mm. Tilastokeskuksen Kulttuuritilastossa. Menot yhteensä (kuvaa kokonaismenoja ja sisältää myös kiinteistömenot, Museotilasto 2014, s. 27- alk.) saraketta vertaamalla Tilastokeskuksesta saatuun asukaslukuun voidaan laskea toiminnan yksikköhinta. Vuoden 2014 tilaston mukaan Helsingin kaupunginmuseon menot/asukas oli 12,42 euroa/asukas, selvästi ns. kuutoskaupunkien keskiarvon 25,6 euroa/asukas alapuolella. Jos lasketaan yhteen myös Helsingin taidemuseo, oli museoiden menot/asukas yhteensä 22,64 €/asukas, joka on huomattavasti alhaisempi kuin kooltaan ja toiminnaltaan vertailukelpoiset Tampere ja Turku. Kuutoskaupunkien vastaava (museo + taidemuseo) keskiarvo oli 32,16 €/asukas. Turun museokeskuksen menot/asukas v. 2014 oli yli 59 euroa. Tampereen historiallisen museon luku oli puolestaan 49,55 €/asukas ja jos lasketaan mukaan myös taidemuseo oli luku yhteensä 64,34 euroa/asukas. Kuutoskaupungeista Oulun/Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseon (12,62 €/asukas) ja Espoon museon (14,35 €/asukas) luvut ovat lähimpänä Helsinkiä. Kaupunginmuseon taloudellinen tehokkuus vertautuu siten huomattavasti pienempien kaupunkien ja pienempien museoiden tunnuslukuihin. Luku on myös merkittävästi alhaisempi kuin Helsingin sivistystoimen rootelin useimmilla muilla virastoilla, esim. kirjaston vastaava luku oli 60,55 €/asukas tai kulttuurikeskuksen 21,49 €/asukas.

Museoalan omia vaikuttavuuteen, tuottavuuteen, tuloksellisuuteen ja tehokkuuteen liittyviä tunnuslukuja ja mittaristoa kehitetään kaiken aikaa niin OKM:n, Museoviraston kuin Suomen museoliitonkin toimesta. Kaupunginmuseo seuraa ja osallistuu tähän työhön aktiivisesti. Kuutoskaupungeista vähintäänkin lähimpien verrokkien Turun ja Tampereen kanssa on mielekästä jatkaa keskustelua tunnuslukujen kehittämiseksi ja kustannusten vertailemiseksi, mutta työssä tulee ottaa huomioon kaupunkien ja kulttuuri- ja museopalveluiden tuottamisen ja järjestämisen lähtökohtaiset erot.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 [Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2015](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.4.2016

MJ/3

Tiedoksi

Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

[Tarkastuslautakunta 13.04.2016 § 41](#)

[Tarkastuslautakunta 06.04.2016 § 36](#)

[Tarkastuslautakunta 09.12.2015 § 108](#)

[Tarkastuslautakunta 06.05.2015 § 51](#)